

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2013. gada 19. decembrī*

Tiesu iestāžu sadarbība civillietās un komercietās — Regula (EK) Nr. 44/2001 — 27., 33. un 71. pants — Lis pendens — Nolēmumu atzišana un izpilde — Konvencija par kravu starptautisko autopārvadājuma līgumu (CMR) — 31. panta 2. punkts — Līdzāspastāvēšanas noteikumi — Regresa prasība — Negatīva atzišanas prasība — Spriedums par negatīvu atzišanas prasību

Lieta C-452/12

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Landgericht Krefeld* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2012. gada 10. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2012. gada 9. oktobrī, tiesvedībā

Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd

pret

Inter-Zuid Transport BV,

piedaloties

DTC Surhuisterveen BV.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*], A. O'Kifs [*A. Ó Caoimh*], K. Toadere [*C. Toader*] (referente) un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerālvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 18. septembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd* vārdā — *T. Pünder, Rechtsanwalt*,

— *Inter-Zuid Transport BV* vārdā — *J. P. Eckoldt* un *C. P. ten Bruggencate, advocaten*,

— *DTC Surhuisterveen BV* vārdā — *D. A. Nickelsen, Rechtsanwalt*, kā arī *J. Van Blaaderen* un *A. J. W. Spijker, advocaten*,

* Tiesvedības valoda — vācu.

- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze*, kā arī *J. Kemper* un *F. Wannek*, pārstāvji,
- Portugāles valdības vārdā – *L. Inez Fernandes* un *S. Duarte Afonso*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wilderspin* un *W. Bogensberger*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.) 71. pantu.
- 2 Šis lūgums ir ticis iesniegts lietā starp *Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd* (turpmāk tekstā – “*Nipponkoa Insurance*”) un *Inter-Zuid Transport BV* (turpmāk tekstā – “*Inter-Zuid Transport*”) par kompensācijas EUR 500 000 apmērā samaksu kā kravu starptautisko autopārvadājumu rezultātā radušos zaudējumu atlīdzību.

Atbilstošās tiesību normas

Regula Nr. 44/2001

- 3 Regulas Nr. 44/2001 preambulas 1. apsvērumā ir paredzēts:

“Kopiena ir izvirzījusi sev mērķi uzturēt un attīstīt brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kurā ir nodrošināta personu brīva pārvietošanās. Lai pakāpeniski izveidotu šādu telpu, Kopienai, cita starpā, būtu jāpieņem pasākumi saistībā ar tiesu sadarbību civillietās, kas vajadzīga pareizai iekšējā tirgus darbībai.”

- 4 Saskaņā ar šīs regulas preambulas 6. apsvērumu:

“Lai panāktu spriedumu brīvu apriti civillietās un komercietās, ir vajadzīgi un lietderīgi, ka normas, kas nosaka jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildīšanu, reglamentē kāds Kopienas juridiskais akts, kas ir saistošs un tieši piemērojams.”

- 5 Minētās regulas preambulas 11., 12. un 15.–17. apsvērumā ir precizēts:

“(11) Jurisdikcijas normām jābūt ļoti skaidri nosakāmām, un tām jābalstās uz principu, ka jurisdikcijas pamatā parasti ir atbildētāja domicils un jurisdikcijai vienmēr ir jābūt pieejamai ar šādu pamatojumu, izņemot dažās skaidri noteiktās situācijās [..].

(12) Papildus atbildētāja domicilam vajadzētu būt alternatīvam jurisdikcijas pamatojumam, kura pamatā ir cieša saikne starp tiesu un lietu, lai veicinātu pareizu tiesvedību.

[..]

(15) Saskaņotas tiesas spriešanas interesēs jāsamazina vienlaicīgas tiesvedības iespēja un jānodrošina, ka divās dalībvalstīs netaisa pretrunīgus spriedumus. [..]

(16) Savstarpēja uzticēšanās tiesas spriedumos Kopienā pamato spriedumus, kas pieņemti kādā dalībvalstī un ko atzīst automātiski, bez vajadzības veikt kādu procedūru, izņemot strīdus gadījumus.

(17) Izmantojot to pašu savstarpējās uzticēšanās principu, procedūrai tāda sprieduma padarīšanai par piemērojamu kādā dalībvalstī, kas pieņemts citā dalībvalstī, jābūt efektīvai un ātrai. [..]

6 Šīs pašas regulas preambulas 25. apsvēruma ir šāds:

“Dalībvalstu noslēgto starptautisko saistību ievērošana nozīmē, ka šai regulai nevajadzētu ietekmēt konvencijas attiecībā uz konkrētiem jautājumiem, kuru līgumslēdzējas puses ir dalībvalstis.”

7 Regulas Nr. 44/2001 1. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“1. Šo regulu piemēro civillietām un komercietām neatkarīgi no tiesas iestādes veida. To, cita starpā, nepiemēro ieņēmumu, muitas vai ar administratīviem jautājumiem saistītās lietās.

2. Šī regula neattiecas uz:

- a) fizisko personu juridisko statusu vai tiesībspēju un rīcībspēju, īpašumtiesībām, kas izriet no laulības attiecībām, testamentiem un mantošanas;
- b) bankrotu, uzņēmēj sabiedrību vai citu juridisko personu likvidācijas sakarā dotiem tiesas rīkojumiem, mierizlīgumiem vai tamlīdzīgām procedūrām;
- c) sociālo nodrošinājumu;
- d) šķirējtiesu.”

8 Minētās regulas 27. pantā, kas ir ietverts šīs regulas II nodaļas ar nosaukumu “Jurisdikcija” 9. iedaļā ar nosaukumu “Ar *lis pendens* saistītas prasības”, ir noteikts:

“1. Ja prasības ar vienu un to pašu pamatu un priekšmetu un starp tām pašām pusēm ir celtas dažādu dalībvalstu tiesās, tad visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā celta prasība, pēc savas iniciatīvas aptur tiesvedību, līdz tiek konstatēta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā ir celta prasība.

2. Ja ir konstatēta tās tiesas jurisdikcija, kurā pirmajā ir celta prasība, visas tiesas, kas nav tiesa, kurā pirmajā ir celta prasība, atsakās no jurisdikcijas par labu pirmajai minētajai tiesai.”

9 Šīs pašas regulas 32. pantā, kurš ietilpst III nodaļā ar nosaukumu “Atzišana un izpildīšana”, ir noteikts, ka:

“Šajā regulā “spriedums” ir visi spriedumi, kas pieņemti kādas dalībvalsts tiesā vai tribunālā, neatkarīgi no tā nosaukuma, tostarp dekrēts, rīkojums, lēmums vai izpildraksts, kā arī izmaksu vai izdevumu noteikšana, ko veic tiesas ierēdnis.”

10 Regulas Nr. 44/2001 33. pantā, kurš ietverts minētās III nodaļas 1. iedaļā ar nosaukumu “Atzišana”, ir paredzēts:

“1. Dalībvalstī pieņemts spriedums bez kādas īpašas procedūras atzīstams pārējās dalībvalstīs.

2. Visas ieinteresētās puses, kas sprieduma atzišanu strīdā uzskata par būtisku jautājumu, saskaņā ar šīs nodaļas 2. un 3. iedaļā noteiktajām procedūrām var iesniegt pieprasījumu sprieduma atzišanai.

3. Ja lietas izskatīšanas rezultāts dalībvalsts tiesā ir atkarīgs no jautājuma noskaidrošanas par atzīšanu, attiecīgais jautājums ir piekritīgs šai tiesai.”

- 11 Minētās regulas 71. pantā, kas ir ietverts tās VII nodaļā ar nosaukumu “Saistība ar citiem aktiem”, ir noteikts:

“1. Šī regula neietekmē konvencijas, kurās dalībvalstis ir līgumslēdzējas puses un kuras saistībā ar konkrētiem jautājumiem reglamentē jurisdikciju vai spriedumu atzīšanu vai izpildīšanu.

2. Lai 1. punktu interpretētu vienveidīgi, to piemēro šādi:

- a) šī regula neliedz tiesai kādā valstī, kura ir līgumslēdzēja puse kādā konvencijā par konkrētiem jautājumiem, istenot jurisdikciju saskaņā ar attiecīgo konvenciju, pat ja atbildētāja pastāvīgā dzīvesvieta ir citā dalībvalstī, kas nav attiecīgās konvencijas līgumslēdzēja puse. Tiesai, kas izskata prasību, ir obligāts šīs regulas 26. pants;
- b) spriedumi, ko kādā dalībvalstī ir taisījusi tiesa, kurai lietas jurisdikcija pamatota ar konvenciju kādā konkrētā jautājumā, jāatzīst un jāizpilda citā dalībvalstī saskaņā ar šo regulu.

Ja tāda konvencija kādā konkrētā jautājumā, kuras līgumslēdzējas puses ir gan izcelsmes dalībvalsts, gan sprieduma izpildītāja dalībvalsts, nosaka spriedumu atzīšanas un izpildes nosacījumus, piemēro šos nosacījumus. Jebkurā gadījumā var piemērot šīs regulas noteikumus, kas attiecas uz spriedumu atzīšanas un izpildīšanas procedūru.”

CMR

- 12 1956. gada 19. maijā Ženēvā parakstītā un ar 1978. gada 5. jūlijā parakstīto protokolu grozītā Konvencija par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu (turpmāk tekstā – “CMR”) saskaņā ar tās 1. panta 1. punktu ir piemērojama “katram līgumam par kravu pārvadājumiem ar autotransportu par atlīdzību, kad līgumā norādītās kravas nosūtīšanas un saņemšanas vietas atrodas divās dažādās valstīs, no kurām vismaz viena ir Līgumslēdzēja valsts neatkarīgi no Līgumslēdzējas Puses dzīves vietas un nacionalitātes”.

- 13 CMR tika apspriesta Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijā. Vairāk nekā 50 valstis, tostarp Vācijas Federatīvā Republika un Nīderlandes Karaliste, ir pievienojušās CMR.

- 14 CMR 23. pantā ir noteikts:

“1. Kad atbilstoši šīs Konvencijas noteikumiem pārvadātājs ir atbildīgs par kompensāciju sakarā ar pilnīgu vai daļēju kravas zaudējumu, šāda kompensācija ir aprēķināma atbilstoši kravas vērtībai vietā un laikā, kad tā pieņemta pārvešanai.

[..]

3. Kompensācija tomēr nedrīkst pārsniegt 8,33 aprēķina vienības par trūkstošā bruto svara kilogramu.

4. Turklāt visas kravas zaudējuma gadījumā pilnīgi atlīdzināmi ir transportēšanas maksājumi un muitas nodevas, bet daļēja kravas zaudējuma gadījumā – proporcionāli zaudējumam; citi izdevumi nav jāatlīdzina.

[..]

7. Šajā konvencijā minētā norēķinu vienība ir speciālās aizņēmuma tiesības, ko noteicis Starptautiskais Valūtas fonds. Šā panta 3. punktā minētā summa tiek pārrēķināta tās valsts valūtā, kuras tiesa izskata lietu [..].

[..]”

15 *CMR* 29. pantā ir paredzēts:

“1. Pārvadātājam nav tiesību balstīties uz šīs nodaļas noteikumiem, kuri izslēdz vai ierobežo viņa atbildību vai atceļ pienākumu pierādīt, ja bojājums ir radies viņa saistību neizpildīšanas vai apzināti ļaunprātīgas rīcības dēļ, kuru tiesa vai tribunāls, kas izskata lietu, saskaņā ar likumu uzskata par atbilstošu apzināti ļaunprātīgai rīcībai.

2. Tie paši noteikumi ir piemērojami, ja apzināti ļaunprātīgu rīcību vai saistību neizpildīšanu ir izdarījuši, pildot savus pienākumus, pārvadātāja pārstāvji, darbinieki vai kādas citas personas, kuru pakalpojumus pārvadātājs izmanto, veicot pārvadājumu. Turklāt šādā gadījumā šiem pārstāvjiem, darbiniekiem vai citām personām nav tiesību balstīties uz šīs nodaļas 1. punktā minētajiem noteikumiem attiecībā uz savu personīgo atbildību.”

16 *CMR* 31. pantā ir noteikts:

“1. Par strīdīgiem jautājumiem, kas rodas, veicot pārvadājumus pēc šīs konvencijas, prasītājs var ierosināt prāvu [tiesvedību] jebkurā līgumslēdzēju valstu norādītajā tiesā, kā arī tās valsts tiesā, kur atrodas:

- a) atbildētāja dzīvesvieta, viņa galvenais uzņēmums, iestāde vai birojs, ar kuru ir noslēgts līgums par pārvadājumu;
- b) kravas nosūtīšanas vai kravas piegādāšanas vieta,

un nevienā citā tiesā.

2. Ja lietu par strīdīgo jautājumu, kas minēts šā panta 1. punktā, izskata tiesa, kura ir kompetenta atbilstoši šim punktam, vai ja attiecībā uz šo strīdīgo jautājumu šāda tiesa ir pieņēmusi lēmumu, nav pieļaujams ierosināt jaunu prāvu starp tām pašām pusēm par tiem pašiem jautājumiem, izņemot gadījumus, kad pirmās tiesas prāvas lēmums nav izpildāms valstī, kur ierosināta jauna tiesas prāva.

3. Kad par strīdīgo jautājumu, kuram tiek piemērots šā panta 1. punkts, vienas Līgumslēdzējas Valsts tiesa, kura ir kompetenta atbilstoši šim punktam, ir pieņēmusi lēmumu, kas izpildāms šajā valstī, šis lēmums kļūst par izpildāmu arī jebkurā citā Līgumslēdzējā Valstī, tiklīdz ir izpildītas šajā Valstī pieņemtās formalitātes. Šīs formalitātes nevar pieļaut lietas pārskatīšanu pēc būtības.

4. Šā panta 3. punkta noteikumi piemērojami spriedumiem pēc iztiesāšanas, aizmuguriskiem tiesas spriedumiem, ar tiesas rīkojumiem apstiprinātajiem darījumiem, bet nav piemērojami pagaidu spriedumiem vai lēmumiem, kas uzliek prasītājam, kuram atteikts viņa prasības, pienākumu atlīdzināt zaudējumus papildus tiesas izdevumiem.

[..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 17 No iesniedzējtiesas nolēmuma, kā arī no valsts lietas materiāliem, kas Tiesas kancelejā iesniegti 2007. gada augustā, izriet, ka *Canon* bija noslēdzis līgumu ar Nīderlandē reģistrētām sabiedrībām *Nippon Express (Nederland) BV* (turpmāk tekstā – “*Nippon Nederland*”) un *Nippon Express Euro Cargo BV* (turpmāk tekstā – “*Nippon Euro*”) par vairākiem tā preču pārvadājumiem no Nīderlandes uz Vāciju.
- 18 *Nippon Euro* par šo pārvadājumu veikšanu noslēdza līgumu ar *Inter-Zuid Transport*. Šī sabiedrība savukārt pakalpojuma veikšanu uzticēja *DTC Surhuisterveen BV* (turpmāk tekstā – “*DTC*”), vēl vienam apakšuzņēmējam. Pārvadājumu galu galā veica *Kingma* kā *DTC* pilnvarotais pārvadātājs.
- 19 Preces 2007. gada 22. augustā tika iekrautas divās *Canon* noliktavās Nīderlandē, un tās bija jāpiegādā Vācijā 2007. gada 23. augustā. Pēc preču iekraušanas automašīnas vadītājs 2007. gada 22. augustā izbrauca no Amstelveenas [*Amstelveen*] Nīderlandē, lai dotos uz *Canon* noliktavu Villihā [*Willich*] Vācijā, kur viņš ieradās tajā pašā dienā, tomēr par vēlu, lai preces varētu izkraut, un tādēļ viņš kravas automašīnu atstāja pa nakti neapsargātā saņēmēja stāvvietā. Naktī daļa kravas tika nozagta.
- 20 *Canon* 2007. gada 27. augustā vērsās *Landgericht Krefeld* [Krēfeldes apgabaltiesas] (Vācija) pirmajā komercietu palātā, lūdzot piedzīt zaudējumu atlīdzību no *Nippon Nederland* un *Nippon Euro*; pēdējās minētās atbilstoši 2010. gada 1. martā noslēgtajam tiesas izlīgumam kā solidāri atbildīgas kopparādnieces apņēmas samaksāt EUR 500 000. Šī summa bija paredzēta naktī no 2007. gada 22. uz 23. augustu radīto zaudējumu atlīdzināšanai.
- 21 2010. gada 29. septembrī *Nipponkoa Insurance Landgericht Krefeld* otrajā komercietu palātā cēla regresa prasību pret *Inter-Zuid Transport*, prasot piespriest tai samaksāt EUR 500 000, kas atbilst summai, ko tā kā zaudējumu atlīdzību bija samaksājusi *Canon* kā *Nippon Nederland* un *Nippon Euro* civiltiesiskās atbildības apdrošinātāja (turpmāk tekstā – “regresa prasība”).
- 22 Katrā ziņā 2009. gada 21. janvārī un tādējādi vairāk nekā pusotru gadu pirms regresa prasības lietā celšanas *Inter-Zuid Transport* Nīderlandē pret *Nippon Nederland* un *Nippon Euro* jau bija saņēmusi spriedumu par tās celto negatīvo atzišanas prasību saistībā ar šiem pašiem faktiem (turpmāk tekstā – “spriedums par negatīvo atzišanas prasību”). Atbilstoši šim *Rechtbank te Haarlem* [Hārlemas tiesa] (Nīderlande) spriedumam, kurš spēkā stājās 2010. gada novembrī, *Inter-Zuid Transport* par attiecīgajiem zaudējumiem ir atbildīga tikai ierobežotā apmērā atbilstoši *CMR* 23. pantam.
- 23 *Nipponkoa Insurance* uzskata, ka *Inter-Zuid Transport* rīcība atbilst ļaunprātības vai nolaidības nosacījumiem *CMR* 29. panta 2. punkta izpratnē un ka, neraugoties uz sprieduma par negatīvu atzišanas prasību esamību, regresa prasības izspiešana atbilstoši *CMR* 31. panta 1. punktam ietilpst *Landgericht Krefeld* jurisdikcijā, jo šis pants ir jāinterpretē autonomi un tas saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 71. pantu ir primārs attiecībā pret šīs regulas 27. panta normām.
- 24 *Inter-Zuid Transport* norāda, ka saskaņā ar minētās regulas 27. pantu un *CMR* 31. panta 2. punktu tiesvedība nevar notikt *Landgericht Krefeld* Nīderlandē agrāk pasludinātā, likumīgu spēku ieguvušā sprieduma par negatīvu atzišanas prasību dēļ. Šī sabiedrība uzskata, ka katrā ziņā tās atbildība esot ierobežota ar *CMR* 23. panta 3. punktā noteikto maksimālo apmēru.
- 25 Iesniedzējtiesa attiecībā uz sprieduma par atzišanas prasību likumīgo spēku piekrit *Inter-Zuid Transport* nostājai un šajā ziņā kritizē *Bundesgerichtshof* [Federālā Konstitucionālā tiesa] (Vācija) judikatūru, kas izriet no tās 2003. gada 20. novembra spriedumiem (I ZR 102/02 un I ZR 294/02), atbilstoši kurai, neraugoties uz Tiesas 1994. gada 6. decembra spriedumu lietā C-406/92 *Tatry* (*Recueil*, I-5439. lpp.), *CMR* ir jāinterpretē autonomi un tādējādi negatīvas atzišanas prasības ar mērķi

atzīt, ka parādnieks nav atbildīgs par zaudējumiem, ko parādnieks pret kreditoru atbilstoši cēlis tiesā ar starptautisku jurisdikciju, celšanai nav pretrunā, ja kreditora tiesību pārņēmējs vēlāk ceļ regresa prasību kādas CMR dalībvalsts tiesā.

- 26 *Landgericht Krefeld* uzskata, ka tajā celtajai regresa prasībai un spriedumam par negatīvo atzišanas prasību ir viens un tas pats priekšmets, to pamatā ir viens un tas pats iemesls un tajos ir iesaistīti vieni un tie paši lietas dalībnieki, jo *Nipponkoa Insurance* ir *Nippon Nederland* un *Nippon Euro* tiesību pārņēmēja. Tādēļ tā uzskata, ka savstarpējas uzticēšanās tiesu spriedumiem un vienlaicīgu tiesvedību novēršanas principiem nav atbilstoši, ja regresa prasības ietvaros dalībvalsts iestādes, pamatodamās uz Regulas Nr. 44/2001 71. pantā paredzēto konvencijas interpretāciju, atsakās atzīt agrāk pasludinātu spriedumu par negatīvu atzišanas prasību par to pašu priekšmetu.
- 27 Turklāt šī tiesa apstiprina, ka 2010. gada 4. maija spriedums lietā C-533/08 *TNT Express Nederland* (Krājums, I-4107. lpp., 63. punkts un rezolutīvā daļa), kurā Tiesa ir atzinusi, ka tās kompetencē neietilpst interpretēt CMR 31. pantu, šo lietu neietekmē.
- 28 Šādos apstākļos *Landgericht Krefeld* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Regulas [Nr. 44/2001] 71. pants ir pretrunā tādai konvencijas interpretācijai, kura tiek veikta tikai autonomi, vai tomēr, piemērojot šādas konvencijas, ir jāņem vērā arī regulas mērķi un vērtējumi?
- 2) Vai [...] Regulas Nr. 44/2001 [...] 71. pants ir pretrunā tādai konvencijas interpretācijai, atbilstoši kurai dalībvalstī izlemtas atzišanas prasības pastāvēšana nav pretrunā vēlāk citā dalībvalstī celtas piespriešanas prasības esamībai, ja šī konvencija tiktāl pieļauj arī Regulas Nr. 44/2001 27. pantam atbilstošu interpretāciju?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par Tiesas kompetenci

- 29 *Nipponkoa Insurance* un Vācijas valdība vispirms norāda uz jautājumu par Tiesas kompetenci, būtībā atzīmējot, ka uzdotie jautājumi ir par CMR 31. panta interpretāciju un ka šīs konvencijas interpretācija Tiesas kompetencē neietilpst.
- 30 Šajā ziņā jānorāda, ka Tiesas kompetence sniegt prejudiciālus nolēmumus par interpretāciju attiecas vienīgi uz Savienības tiesību normām un ka Tiesas kompetencē – kā atzīts iepriekš minētā sprieduma lietā *TNT Express Nederland* 63. punktā – neietilpst CMR 31. panta interpretēšana.
- 31 Tomēr, kaut arī lietā *TNT Express Nederland*, kā teikts iepriekš minētā sprieduma 32. un 57. punktā, otrais jautājums bija par Tiesas kompetenci interpretēt CMR 31. pantu, izskatāmajā lietā tas tā nav.
- 32 Šajā ziņā pietiek atzīt, ka uzdotie jautājumi – kā izriet no to teksta – ir par Savienības tiesību, proti, Regulas Nr. 44/2001, normu interpretāciju, kas atbilstoši LESD 267. pantam ietilpst Tiesas kompetencē.
- 33 Ņemot vērā šos apsvērumus, ir jāatzīst, ka tiesas kompetencē ietilpst sniegt atbildi uz uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem.

Par lietas būtību

Par pirmo jautājumu

- 34 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 44/2001 71. pants ir interpretējams tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda starptautiskas konvencijas interpretācija, ar kuru tiktu apdraudēti šīs regulas mērķi un principi.
- 35 Jāatzīst, ka Tiesas judikatūrā atbilde uz šo jautājumu jau ir sniegta.
- 36 Tiesa ir atzinusi, ka, lai gan ir skaidrs, ka minētās regulas 71. pantā jomās, kas ir regulētas speciālajās konvencijās, ir paredzēts piemērot šīs konvencijas, tomēr šī piemērošana nevar ietekmēt principus, kas jāievēro tiesu sadarbībā civillietās un komercietās Eiropas Savienībā, kā, piemēram, šīs pašas regulas preambulas 6., 11., 12. un 15.–17. apsvērumā minētos principus – nolēmumu civiltiesību un komercietību jomā brīvas aprites principu, kompetento tiesu paredzamības principu un attiecīgi personu tiesiskās drošības principu, pareizu tiesvedības interešu principu, vienlaicīgu tiesvedību riska maksimālas samazināšanas principu, kā arī tiesu savstarpējas uzticēšanās Savienībā principu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *TNT Express Nederland*, 49. punkts).
- 37 Regulas Nr. 44/2001 71. pantam nevar būt tāds saturs, kas būtu pretrunā likumdošanas, kuras daļa šī regula ir, pamatā esošajiem principiem. Līdz ar to šis pants nevar tikt interpretēts tādējādi, ka jomā, uz kuru attiecas šī regula, proti, kravu autopārvadājumu jomā, piemērojot tādu speciālu konvenciju, kāda ir *CMR*, rezultāts būtu mazāk labvēlīgs pareizas iekšējā tirgus darbības nodrošināšanai nekā tad, ja tiktu piemērotas minētās regulas normas (iepriekš minētais spriedums lietā *TNT Express Nederland*, 51. punkts).
- 38 Līdz ar to atbilstošās *CMR* normas Savienībā var tikt piemērotas tikai tad, ja tās ļauj sasniegt nolēmumu civiltiesību un komercietību jomā brīvas aprites, kā arī tiesu savstarpējas uzticēšanās Savienībā mērķi ar nosacījumiem, kas ir vismaz tikpat labvēlīgi kā tie, kas izriet no Regulas Nr. 44/2001 piemērošanas (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *TNT Express Nederland*, 55. punkts).
- 39 Tādēļ uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 71. pants ir interpretējams tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda starptautiskas konvencijas interpretācija, atbilstoši kurai ar vismaz tikpat labvēlīgiem nosacījumiem, kādi paredzēti minētajā regulā, netiktu nodrošināta šīs regulas pamatā esošo mērķu un principu ievērošana.

Par otro jautājumu

- 40 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas Nr. 44/2001 71. pants ir interpretējams tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda *CMR* 31. panta 2. punkta interpretācija, atbilstoši kurai vienā dalībvalstī iesniegtas negatīvas atzišanas prasības vai šajā pašā dalībvalstī pasludināta sprieduma par negatīvu atzišanas prasību priekšmets un pamats nav tādi paši, kādi ir regresa prasībai par tiem pašiem zaudējumiem un starp tiem pašiem lietas dalībniekiem vai to tiesību pārņēmējiem citā dalībvalstī.
- 41 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ņemot vērā atbildi uz pirmo jautājumu, ir jāpārbauda, vai šāda *CMR* 31. panta 2. punkta interpretācija nodrošina Regulas Nr. 44/2001 mērķu un pamatprincipu ievērošanu ar vismaz tikpat labvēlīgiem nosacījumiem, kādi paredzēti Regulas Nr. 44/2001 27. pantā vai citās tās normās.

- 42 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru par Regulas Nr. 44/2001 27. panta interpretāciju tādai prasībai, ar kuru tiek lūgts atzīt, ka atbildētājs ir atbildīgs par zaudējumiem, un piespriet tam šos zaudējumus atlīdzināt, kāda ir regresa prasība pamatlietā, ir tas pats priekšmets un pamats, kas negatīvai atzišanas prasībai, ko agrāk cēlis minētais atbildētājs ar mērķi atzīt, ka tas par šiem zaudējumiem nav atbildīgs (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Tatry*, 45. punkts, un 2012. gada 25. oktobra spriedumu lietā *C-133/11 Folien Fischer* un *Fofitec*, 49. punkts).
- 43 Šajā gadījumā regresa prasība iesniedzējtiesā tika iesniegta pēc tam, kad *CMR* 31. panta 2. punkta nozīmē tika pasludināts *Rechtbank te Haarlem* spriedums lietā ar tiem pašiem lietas dalībniekiem par negatīvu atzinumu par tiem pašiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem.
- 44 Jāatzīst, ka, ja šī *CMR* norma tiktu interpretēta tādējādi, ka minētajai prasībai un minētajam spriedumam nav tāds pats pamats un priekšmets, ar šādu interpretāciju ar tikpat labvēlīgiem nosacījumiem, kādi paredzēti Regulā Nr. 44/2001, netiktu izpildīts vienlaicīgu tiesvedību riska maksimālas samazināšanas mērķis, kurš, kā atgādināts šī sprieduma 36. punktā, ir viens no tiesu iestāžu sadarbības civillietās un komercietās Savienībā mērķiem un principiem.
- 45 Šādi secinot, nav nozīmes tam, ka *Rechtbank te Haarlem* spriedums – kā tas norādīts iesniedzējtiesas nolēmumā un kā to tiesas sēdē 2011. gada 1. martā apstiprināja *DTC* – likumīgu spēku ieguva neilgi pēc regresa prasības celšanas iesniedzējtiesā, proti, 2010. gada novembrī.
- 46 Sprieduma stāšanās likumīgā spēkā nozīmē, ka, ja lietā runa būtu par Regulas Nr. 44/2001, nevis par *CMR* normām, šīs regulas atbilstošās tiesību normas, īpaši minētās regulas 33. pants, būtu piemērojamas ne vien *lis pendens* jomā, bet arī atzišanas jomā.
- 47 Kā Tiesa jau ir atzinusi, Savienībā Regulas Nr. 44/2001 71. pantā paredzēto speciālo konvenciju normas, kā, piemēram, *CMR* 31. panta 2. punkts, ir jāpiemēro tikai tiktāl, ciktāl tiek ievēroti nolēmumu brīvas aprites un tiesu savstarpējas uzticēšanās principi (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *TNT Express Nederland*, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 48 Šie principi ar vismaz tikpat labvēlīgiem nosacījumiem, kādi tie ir paredzēti Regulā Nr. 44/2001, netiktu ievēroti, ja *CMR* 31. panta 2. punkts tiktu interpretēts tādējādi, ka vienā dalībvalstī pasludinātam spriedumam par negatīvu atzišanas prasību nav tāds pats priekšmets un pamats, kādi ir citā dalībvalstī par tiem pašiem zaudējumiem un starp tiem pašiem lietas dalībniekiem vai to tiesību pārņēmējiem celtai regresa prasībai.
- 49 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 71. pants ir interpretējams tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda *CMR* 31. panta 2. punkta interpretācija, atbilstoši kurai vienā dalībvalstī iesniegtas negatīvas atzišanas prasības vai šajā pašā dalībvalstī pasludināta sprieduma par negatīvu atzišanas prasību priekšmets un pamats nav tādi paši, kādi ir citā dalībvalstī par tiem pašiem zaudējumiem celtai regresa prasībai starp tiem pašiem lietas dalībniekiem vai to tiesību pārņēmējiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 50 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) **Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 71. pants ir interpretējams tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda starptautiskas konvencijas interpretācija, ar kuru vismaz tikpat labvēlīgos nosacījumos, kādi paredzēti minētajā regulā, netiktu nodrošināta šīs regulas pamatā esošo mērķu un principu ievērošana;**
- 2) **Regulas Nr. 44/2001 71. pants ir interpretējams tādējādi, ka tam ir pretrunā tāda 1956. gada 19. maijā Ženēvā parakstītās un ar 1978. gada 5. jūlijā parakstīto protokolu grozītās Konvencijas par kravu starptautisko autopārvadājumu līgumu 31. panta 2. punkta interpretācija, atbilstoši kurai vienā dalībvalstī iesniegtas negatīvas atzīšanas prasības vai šajā pašā dalībvalstī pasludināta sprieduma par negatīvu atzīšanas prasību priekšmets un pamats nav tādi paši, kādi ir citā dalībvalstī par tiem pašiem zaudējumiem celtai regresa prasībai starp tiem pašiem lietas dalībniekiem vai to tiesību pārņēmējiem.**

[Paraksti]